

Utredning av skattereduktionen för installation av grön teknik

Skatteverket föreslår att Finansdepartementet genomför en utredning av reglerna om skattereduktion för installation av grön teknik. Utredningen bör bedöma om de nuvarande reglerna behöver anpassas till den teknikutveckling som skett inom området. Om utredningen kommer fram till att nuvarande lagstiftning ska ändras bör förslag lämnas på om eller hur solcellssystem och system för egenproducerad el med bibehållen skattereduktion kan användas till annat än att producera eller lagra egenproducerad el. Utredningen bör även se över om skattereduktionen fortsatt ska vara differentierad eller om skattereduktion ska ges med samma procentsats oavsett vilken typ av installation som utförts.

Skatteverkets uppfattning är att det är angeläget att föreslagen utredning tillsätts så snart som möjligt. Reglerna om skattereduktion för grön teknik infördes den 1 januari 2021 men förutsättningarna för skattereduktion är i stort sett de samma som förutsättningarna för statligt stöd enligt förordningen (2009:689) om statligt stöd till solceller och enligt förordningen (2016:899) om bidrag till lagring av egenproducerad elenergi. Den tekniska utvecklingen vad gäller solceller och system för lagring av egenproducerad el har genomgått stora förändringar sedan de statliga stöden infördes och möjligheten till alternativ användning än att förse det egna hushållet med egenproducerad el har ökat och är i dag en realitet för många fastighetsägare när det gäller att räkna hem en grön investering.

Bakgrund och problembeskrivning

Reglerna om skattereduktion för grön teknik är av central betydelse för den som vill installera solceller och system för lagring. Reglerna om rätt till skattereduktion återfinns i 67 kap. inkomstskattelagen (1999:1229), II, medan utförarens rätt till utbetalning från Skatteverket regleras i lagen (2020:1066) om förfarandet vid skattereduktion för installation av grön teknik.

Med installation av grön teknik avses följande slags installationer:

1. Installation av nätanslutet solcellssystem eller, om installationen är hänförlig till en byggnad under uppförande, av solcellssystem som ska anslutas till elnätet. Om systemet är ett system för samtidig produktion av solel och solvärme ska elproduktionen uppgå till minst 20 procent av systemets beräknade sammanlagda årliga el- och värmeproduktion.
2. Installation av system för lagring av egenproducerad elenergi som är kopplat till en sådan anläggning för egenproduktion av förnybar el som är ansluten till eller, om installationen är hänförlig till en byggnad under uppförande, som ska anslutas till elnätet och där systemet bidrar till att
 - a. lagra elenergi för användning vid ett annat tillfälle än produktionstillfället, och

- b. öka den årliga andelen egenproducerad elenergi som används inom fastigheten för att tillgodose det egna elbehovet.
3. Installation av laddningspunkt till elfordon som är förberedd för elmätning och debitering av elkostnad och utrustas med minst de uttag eller anslutningsdon som beskrivs i
 - a. standarden EN 62196-2 för elfordon av typ 2, eller
 - b. standarden EN 62196-3 för elfordon av typ Combo.

I takt med den tekniska utvecklingen har det blivit möjligt att parallellt använda utrustning för produktion och lagring till annat än att producera och lagra egenproducerad el för att använda i hushållet. Exempelvis kan el som lagras i batterier användas för elarbitrage (köpa och sälja när priset är billigare respektive dyrare) eller för att delta på marknaden för stödtjänster med syfte att upprätthålla frekvensen i elnätet. Privatpersoner kan inte teckna avtal om stödtjänster direkt med Affärsverket Svenska Kraftnät utan privatpersoner måste istället ingå avtal med balansansvariga som i sin tur har avtal med Affärsverket Svenska Kraftnät. Sådana avtal mellan privatpersoner och balansansvariga har blivit allt vanligare de senaste åren.

Under 2023 har Skatteverket fått allt fler frågor som gäller i vilken omfattning batterier kan användas till annat än att lagra egenproducerad el som ska användas av hushållet vid ett senare tillfälle. Frågorna har handlat om möjligheten att mot ersättning helt eller delvis upplåta sitt batteri till stödtjänster för att upprätthålla frekvensen i elnätet. En vanligt förekommande fråga har också varit om det räcker att det finns möjlighet att lagra egenproducerad el för att skattereduktion ska kunna medges. Av Skatteverkets statistik framgår att intresset för att köpa batterier ökat i betydande omfattning, från 1 666 personer som köpte batterier 2021 till drygt 40 000 personer som köpte batterier 2023. Storleken på skattereduktionen avseende batterier har ökat från ca 45 miljoner kronor 2021 till drygt 1,3 miljarder 2023.

Skatteverket har i ställningstagandet Skattereduktion för grön teknik - Installation av batteri som uteslutande eller så gott som uteslutande används för att lagra egenproducerad el, 2024-01-25, dnr 8-2730035, klargjort att för att skattereduktion ska kunna medges för installation av batteri krävs att de installerade batterierna uteslutande eller så gott som uteslutande används för att lagra egenproducerad el, dvs. avsikten med installationen ska vara att lagra egenproducerad el och inte att använda batteriet till annan inkomstbringande verksamhet. Det är Skatteverkets uppfattning att reglerna om skattereduktion tydligt tar sikte på att stimulera de hushåll som väljer att investera i grön teknik i form av solceller och batterier för att öka användandet av egenproducerad el i hushållet. Reglerna är kopplade till hushållet och dess användande av egenproducerad el. Installationen ska kopplas till en befintlig bostad som ägs eller innehas med bostadsrätt eller en sådan byggnad som är under uppförande.

Reglerna om vilken typ av utrustning som ska omfattas av rätten till skattereduktion för installation av grön teknik och om eller i vilken omfattning sådan utrustning även ska kunna användas till annan inkomstbringande verksamhet har inte varit uppe till diskussion sedan reglerna om stöd infördes 2009 och 2016. I samband med att reglerna om bidrag gjordes om till en skattereduktion för installation av grön teknik påpekade ett par av remissinstanserna att möjligheten till

skattereduktion för installation av lagring av elenergi inte borde begränsas till egenproducerad el. En utvidgning av skattereduktionen utöver de installationer som respektive stöd bedömdes dock inte kunna rymmas inom ramen för lagstiftningsärendet. Emellertid bedömdes det finnas anledning att framöver överväga om den nya skattereduktionen även ska omfatta annan grön teknik (se prop. 2020/21:1, Förslag till statens budget för 2021, finansplan och skattefrågor, s. 291).

Svårigheter med att ta fram ett förslag om förändring av reglerna gällande skattereduktion för grön teknik

Skatteverket anser att det är angeläget att reglerna om skattereduktion för grön teknik utreds och att ett lagförslag om ändring lämnas som är anpassat till den teknikutveckling som skett sedan stöden ursprungligen infördes. En förändring i reglerna om skattereduktion för installation av grön teknik kommer att förenkla för såväl köpare och utförare av installationer för grön teknik vad gäller användningsområden för bibehållen rätt till skattereduktion.

Att ta fram ett förslag kräver ett flertal ställningstaganden, bl.a. de som beskrivs här nedan.

- Bör skattereduktionen för installation av grön teknik utvidgas till att gälla fler områden inom elmarknaden än att producera och lagra egenproducerad el för att tillgodose det egna elbehovet.
- Bör skattereduktionen fortsatt vara differentierad eller bör skattereduktion ges med samma procentsats oavsett vilken typ av installation som utförts.

Skatteverkets bedömning

Skatteverket anser att reglerna om skattereduktion för grön teknik bör moderniseras och anpassas till den rådande situationen på elmarknaden. En modernisering av reglerna leder till ökad förutsägbarhet för kunder och utförare vad gäller hur den installerade utrustningen, med bibehållen skattereduktion, får användas.

Skatteverket har övervägt att utreda frågan internt och därefter hemställa om lagändring hos Finansdepartementet. Bedömningen är dock att en sådan utredning kräver ett flertal ställningstaganden som är mindre lämpliga för Skatteverket att göra. En utredning bör därför genomföras utifrån ett mer övergripande perspektiv. Vilka konsekvenser, inklusive offentligfinansiella effekter, ett förslag kan medföra bör redogöras för i utredningen, samt hur eventuella kostnader ska finansieras. Mot denna bakgrund bör frågan utredas inom Finansdepartementet alternativt inom ramen för en offentlig utredning.